

Source :

ประชาชาติธุรกิจ

Date : 9 ก.พ. 2566

Page : 4

No: 66007296

เปิดศึกชิงกากอ้อย 3 หมื่นล้าน ชาวไร่-รง.บาดแย่งแบ่งประโยชน์ไม่ลงตัว

อุตสาหกรรมอ้อยน้ำตาลขัดแย้งหนัก บมผผลประโยชน์จาก “กากอ้อย” 30,000 ล้านบาท หลังชาวไร่อ้อยดันเข้านิยามผลพลอยได้ ประกาศบังคับเป็นกฎหมายต้องนำ กากอ้อย มาแบ่งปันผลประโยชน์ 70/30 ทันทัน ด้านโรงงานน้ำตาลแก่เกม ยกขบวนลาออกจากกรรมการอ้อยและน้ำตาล แต่ไม่สนใจผล เตรียมยื่นฟ้องศาลปกครอง เหตุกรมศ.ใช้อำนาจตั้งกรรมการชั่วคราวหวังผ่านการพิจารณาราคาอ้อยขั้นต้น ซึ่งมีสิทธิเป็นโมฆะ

แหล่งข่าวจากวงการอ้อยและน้ำตาลกล่าวกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ถึงความขัดแย้งในเรื่องการแบ่งปันผลประโยชน์ล่าสุดในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลระหว่าง ชาวไร่อ้อย กับโรงงานน้ำตาลกรณี “กากอ้อย” หรือ “ชานอ้อย” โดยฝ่ายแรกต้องการให้ “กากอ้อย” เข้าไปอยู่ในนิยามของ “ผลพลอยได้” เพื่อนำมาแบ่งปันผลประโยชน์ภายใต้ พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาล พ.ศ. 2527 ในขณะที่ฝ่ายโรงงานน้ำตาลเห็นว่า กากอ้อย ไม่ได้อยู่ในนิยามของผลพลอยได้มาตั้งแต่ต้น และการเพิ่ม กากอ้อย เข้าไปในนิยาม ยังเป็นการขัดกับหลักของการแบ่งปันรายได้ถือเป็นการ “เอาประโยชน์จากฝ่ายหนึ่งไปให้อีกฝ่ายหนึ่ง โดยที่ฝ่ายเสียผลประโยชน์ (คือโรงงานน้ำตาล) ไม่มีสิทธิที่จะปกป้องประโยชน์ที่ตนเคยได้รับมาก่อน”

ทั้งนี้ ความขัดแย้งดังกล่าวเกิดขึ้นมาตั้งแต่ปลายปี 2565 เมื่อฝ่ายชาวไร่อ้อยยื่น คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ได้เสนอแก้ไข พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565 โดยเพิ่มคำว่า “กากอ้อย” ในคำนิยามผลพลอยได้ เพื่อฝ่ายชาวไร่จะได้รับ การแบ่งปันผลประโยชน์เพิ่ม โดยมีการพูดกันว่า ผลประโยชน์กากอ้อย จะมีมูลค่าสูงถึง 30,000 ล้านบาท แต่ 57 โรงงานน้ำตาลไม่เห็นด้วย เพราะได้นำกากอ้อยมาทำเชื้อเพลิงในการผลิตน้ำตาล ซึ่งชาวไร่มีส่วนได้รับผลประโยชน์อยู่แล้ว พร้อมกับคัดค้านและขอให้มีการทบทวนเรื่องกากอ้อยมาโดยตลอด โดย 3 สมาคมโรงงาน

ขัดแย้ง - ชาวไร่อ้อยขัดแย้งหนักเรื่องผลประโยชน์จากกากอ้อยโดยต้องการขอแบ่งปันรายได้จากโรงงานน้ำตาลที่นำไปเป็นเชื้อเพลิงและมีไฟเหลือขายให้รัฐ

น้ำตาลได้ทำหนังสือถึง นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง “คัดค้านร่างแก้ไขกรณีกากอ้อย” แต่ก็ไม่เป็นผลและนำมาซึ่ง “มติของ 3 สมาคมโรงงานน้ำตาล” ให้ตัวแทน “ลาออก” จากกรรมการในคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลในที่สุด

“การลาออกของตัวแทนฝ่ายโรงงานน้ำตาลไม่มีผลในการพิจารณาเพิ่มกากอ้อยเข้าไปในนิยามของผลพลอยได้ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายยังคงผลักดันจนร่างแก้ไขผ่านขั้นตอนออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลใช้บังคับไปตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2565” แหล่งข่าวกล่าว

อย่างไรก็ตาม ผลของความขัดแย้งในเรื่องของการแบ่งปันผลประโยชน์ “กากอ้อย” ได้นำไปสู่ความชะงักงันในการพิจารณาราคาอ้อยของปี 2566 อันเนื่องมาจากผู้แทนโรงงานน้ำตาลจำนวน 7 คน “ลาออก” ทำให้องค์ประชุม 3 ฝ่าย ในคณะกรรมการไม่ครบ จนรัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 อาศัยอำนาจใน มาตรา 14 วรรค แต่งตั้งคณะกรรมการแทนกรรมการผู้แทนโรงงานน้ำตาลที่ว่างลงโดยไม่จำเป็นต้องได้รับการเสนอชื่อจากสมาคมโรงงานน้ำตาล ตามมาตรา 11 วรรคสาม เนื่องจาก

เป็นการแต่งตั้งกรรมการแทนเพียงชั่วคราวเท่านั้น

ขณะที่ 3 สมาคมโรงงานน้ำตาลเห็นว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พ.ร.บ.อ้อยดังกล่าวใช้อำนาจตามมาตรา 14 วรรคสอง “โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย” เนื่องจากมาตรา 11 วรรคสาม กำหนดไว้ว่า ผู้แทนโรงงานต้องเป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของโรงงาน ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสมาคมโรงงาน และต้องคำนึงถึงสัดส่วนตามกำลังผลิตของสมาชิกของสมาคมโรงงานน้ำตาลด้วย ประกอบกับกรรมการผู้แทนโรงงานที่ว่างลงเป็นเหตุมาจากการกรรมการผู้แทนโรงงาน “ลาออก” และ 3 สมาคมโรงงานน้ำตาลเองก็ได้นำหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย แล้วว่า “ไม่ประสงค์จะเสนอชื่อผู้แทนเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการด้วย”

“เมื่อรัฐมนตรีผู้รักษาการใช้อำนาจแต่งตั้งกรรมการโรงงานน้ำตาลที่ว่างลงไปแล้ว โดยยังเหตุผลถึงความจำเป็นเร่งด่วนต่อระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาราคาอ้อยขั้นต้น ทางฝ่ายโรงงานน้ำตาลจึงตัดสินใจยื่นเรื่องดังกล่าวฟ้องต่อศาลปกครองโดยมอบอำนาจให้ บริษัท ไทยซูการ์ มิลเลอร์ เป็นผู้ฟ้อง รวมถึงตั้ง

ข้อสังเกตว่า การพิจารณาราคาอ้อยขั้นต้นที่ 1,080 บาท/ตัน อาจจะเป็น “โมฆะด้วย” แหล่งข่าวกล่าว

ด้านแหล่งข่าวจากโรงงานน้ำตาลเปิดเผยถึง สาเหตุที่โรงงานน้ำตาลไม่เห็นด้วยที่ชาวไร่อ้อยจะขอแบ่งปันผลประโยชน์จาก “กากอ้อย” เป็นเพราะกากอ้อยถือเป็นต้นทุนของโรงงาน ซึ่งใช้กากอ้อยเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตน้ำตาล และหากวันหนึ่งชาวไร่อ้อยหยิบยกเรื่อง “กากอ้อย” ขึ้นมาเป็นประเด็นในการกำหนดราคาอ้อยด้วย ก็จะต้องส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์และเสถียรภาพของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล เมื่อสูตรการคำนวณราคาอ้อยเปลี่ยนแปลงไป

ส่วนการนำกากอ้อยไปผลิตไฟฟ้านั้น แหล่งข่าวจากฝ่ายชาวไร่อ้อยมองว่า มีผลประโยชน์มหาศาล โดยคำนวณจากสมมุติฐานผลผลิตอ้อยเข้าหีบรวมทั้งประเทศประมาณ 100 ล้านตัน จะเป็นกากอ้อย 30% หรือเท่ากับ 30 ล้านตัน สมมุติราคากากอ้อยตันละ 1,000 บาท คิดเป็นมูลค่ากากอ้อย 30,000 ล้านบาท ทุกวันนี้โรงงานน้ำตาลขนาดใหญ่ที่มีกำลังการผลิตอ้อย 30,000 ตันขึ้นไปถึงมีศักยภาพตั้ง “โรงไฟฟ้าชีวมวล” และมีไฟเหลือขายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) แต่โรงงานน้ำตาลขนาดเล็กที่ไม่มีกากอ้อยเพียงพอในการเผาทำเชื้อเพลิงในการผลิตน้ำตาล หากจะนำรายได้จากการขายไฟฟ้าส่วนนี้มาแบ่ง “จะแบ่งกันอย่างไร”

“ถ้าชาวไร่อ้อยจะตรึงรายได้จากกากอ้อยออกมา 30,000 ล้านบาท โรงงานบอกราคาค่าใช้จ่ายอีก 30,000 ล้านบาทเช่นกัน เพราะโรงงานเอากากอ้อยมาทำเชื้อเพลิงผลิตน้ำตาล โรงงานต้องไปซื้อกากอ้อยกลับมาเป็นต้นทุนอีก ดังนั้นสัดส่วนระบบแบ่งปันรายได้ 30% ของโรงงานจะอย่างไร หากหักเป็นค่าใช้จ่ายราคาอ้อยก็ลดลงอีก ซึ่งต่างกับ “โมลาส” โรงงานน้ำตาลไม่ได้เอามาใช้ในกระบวนการผลิต เก็บไว้ขายอย่างเดียว ได้เท่าไรมาแบ่งกับชาวไร่” แหล่งข่าวกล่าว